

«Als versos de 'Conill de gàbia' la ironia té més mala llet»

Entrevista a l'escriptora vallesana Anna Ballbona, que publica el seu segon llibre de poemes

Anna Ballbona publica el seu segon llibre de poemes, 'Conill de gàbia'. Foto: Albert Benzekry

Quatre anys després d'un debut esclatant i de títol sorprenent, *La mare que et renyava era un robot* (Premi Amadeu Oller 2008), Anna Ballbona torna a l'aparador poètic del país amb *Conill de gàbia*, el seu segon llibre, publicat per *LaBreu Edicions*. De portada taronja, de disseny fi, d'elaboració minuciosa i pacient, amb uns poemes que han estat esmolats amb decisió i sense pressa. La fagonada que va suposar el seu debut literari ha deixat pas a més reflexió, a sospesar cada vers i a tenir una intenció ben clara des del moment de la primera espurna. "Amb la perspectiva del temps, t'adones que al primer llibre hi abocaves tot el teu univers, tal com raja. Ara mantens aquest univers, però és més canalitzat i ordenat, i tens la voluntat de dir coses".

El bloc central de *Conill de gàbia* és un *Dietari* format per 24 poemes que són escrits des de la visió d'una tercera persona. "Té alguna cosa de quotidià, ja que són escenes més o menys del dia a dia. Però no és terrenal del tot. A diferència del meu primer llibre, ara carrego de més significat totes aquestes coses quotidianes". Però el llibre avança i fa girs que deformen aquest primer mirall: el jo poètic canvia de lloc i passa a ser el tu. "M'agrada molt que aquest nou tu poètic estiri de les orelles a la persona que abans s'estava confessant en el dietari".

Les dues parts següents són dos blocs de 6 poemes on el punt de vista canvia. "Són unes parts on es deixa en evidència a la tercera persona i on es posa en entredit allò que diu". El recurs de la ironia, que ja era força present en alguns dels versos i en el to de *La mare que et renyava era un robot*, ara pren un protagonisme especial i diferent. "Aquí la ironia té més mala llet, més mala bava".

Experimentació i joc mètric

El *Conill de gàbia* és un llibre que neix amb la idea clara de "forçar-te a provar, a experimentar i a practicar" un seguit de formes mètriques. La primera part, el *Dietari*, és escrita en decasíl·labs. "La idea és jugar amb aquest peu mètric per fer això, un dietari de coses vistes i viscudes", però el joc no es limita només a comptar versos i a posar-los a lloc. "Jugo també amb la persona que, tot i ser un dietari, no és pas la primera, sinó la tercera".

Aquesta part central del llibre es complementa amb unes altres parts "que se'n riuen de la central". Ara l'experimentació s'expressa a través d'altres formes, com els octosíl·labs. "Vaig pensar que no em calia ser tan estricta com a la sèrie dels decasíl·labs. En aquestes parts podem trobar-hi octosíl·labs, però també poemes en prosa, com el de la cita d'en Sindreu que dona nom al llibre".

La presència de Carles Sindreu

La relació amb Carles Sindreu no s'acaba aquí. De fet, la trajectòria vital i poètica de l'Anna Ballbona és plena de punts d'encontre amb ell. Des del seu bloc, *Radiacions* (<http://radiacions.blogspot.com.es>), que agafa el nom manllevat a les creacions de Sindreu, fins al títol de la secció que escriu al *Presència*, *Oros són trumfos*, extret d'un conte de l'autor. "És un personatge interessant per molts motius i que ha tingut molta mala sort". Com no podia ser d'altra manera, en aquest nou llibre la petja de Sindreu també és ben palpable. "El títol ve d'una radiació seva, 'La carn de conill de gàbia té gust de filferro'".

Tot i que aquesta relació amb Carles Sindreu no ha estat planificada, "sí que me n'adono que creua la meua vida d'una forma important. També veig que sempre he tingut molt d'interès per altres personatges d'aquesta generació literària, una generació que em té fascinada. De fet, tot ells, Trabal, Calders o Sindreu, comparteixen una mirada irònica a la realitat i una forma d'escriure extraordinària".

El conill, motiu recurrent del llibre

Tot i que només apareix en moments "molt puntuals", el conill és el motiu que cus tot el llibre. "Faig servir el conill com a imatge. Per exemple, en les parts en què es fa un repàs a la persona del *Dietari*, apareix un conill degollat. De fet, li he volgut donar al conill més significats, com per seguir jugant". Una de les imatges que més importància té és la del conill engabiat, la imatge que dona títol al poemari. "Aquesta imatge vol dir moltes coses. Al llibre és allò dels límits del coneixement, la frontera que hi ha entre allò que veus i allò que pots conèixer realment. Quan intentes veure les coses, sempre topes amb uns límits".

Ho il·lustra perfectament un poema en què apareix en Carles Sindreu amb tot un seguit de periodistes de la seva època: Pla, Xammar i Pujols. "En part, em va semblar que lligava amb la idea d'explicar la realitat: periodistes i escriptors que la recullen i la retraten. Jo agafo la seva herència i faig poemes en els quals intento retratar la realitat". I els seus poemes tenen, justament, un punt de periodístic "en el sentit pur del terme de mirar la realitat, tot i que no és una realitat informativa".

Per això, potser, les anècdotes queden reduïdes a la mínima expressió i per això la veu de l'Anna Ballbona ha crescut tant des que, ja fa quatre anys, va publicar el seu primer llibre de poemes. De moment, podreu gaudir de les presentacions del llibre el proper 6 d'octubre a la Fundació Maurí de la Garriga, el 18 octubre a la Biblioteca de Montmeló i el 22 de novembre a la Gralla. Seguiu-la i comproveu si és veritat que hi ha un regust de filferro als conills que, pobres d'ells, viuen engabiats.